

جمعیت خیریه محله نوبل

غلامرضا درکتانیان*

darkatani_raza@yahoo.com

چکیده

در این مقاله، پس از معرفی مراکز خیریه و موضوع فعالیت آنها و چگونگی مشارکت افراد خیر در آن مراکز، به حرمت و تقدس این گونه امور و نگاه جدی و قاطع اسلام به امور خیریه اشاره شده است. در قسمتی دیگر، نحوه شکل گیری این جمعیتها را در تبریز - که از دوره مشروطه شروع شده بود - بیان کرده و جریان شهریور ۱۳۲۰ را در رشد و توسعه این جمعیتها مؤثر دانسته است. سپس کنترل دولت بر امور از طریق شهربانی و ساواک به خاطر نگرانی رژیم از فعالیت تشکل های مردمی، مورد بررسی قرار گرفته است.

در مبحث بعدی، پس از ذکر نام بانیان و ارائه تصویر آنها، اهداف جمعیت را برشمرده و اشاره می کند که اهداف یاد شده می باید به گونه ای اجرا شود که جنبه گداپرووری نداشته باشد. سپس اعضا و تشکیلات جمعیت را معرفی کرده و نحوه انتخاب اعضای مجمع عمومی، هیئت مرکزی، هیئت مدیره و هیئت بازرسی را توسط اعضا بیان می کند.

در قسمت بودجه، درآمد جمعیت را از محل کمکهای نقدی اعضا و افراد نیکوکار به صندوق جمعیت و مقرری ماهانه و کمکهای سالانه کمیسیون مستمندان تبریز بیان کرده و طی گزارشهای ارائه شده، هزینه کردهای جمعیت را در بخشهای مختلف آموزش، درمان و سایر امور مستمندان محله نوبل ذکر نموده است.

در مبحثی با عنوان فعالیتها و اقدامات، به ذکر فعالیتهای جمعیت از زمان تأسیس تا پیروزی انقلاب اسلامی پرداخته و اهم آن اقدامات را در سه محور عمده: «تهیه وسایل تحصیل و آموزش صنعت برای فرزندان یتیم و بی بضاعت محله نوبل»، «تهیه وسایل بهداشت و درمان برای بیماران نیازمند محله» و «اعطای مساعدتهای نقدی و جنسی به مستمندان»، برشمرده است.

انجمنها و مراکز خیریه، مؤسسات عام‌المنفعه‌ای هستند که به منظور ارائه خدمت به افراد جامعه در زمینه‌های گوناگون از قبیل خدمات بهداشتی، درمانی، رفاهی و فرهنگی، پا به عرصه حیات می‌گذارند. وجود این مراکز، تعداد و موضوع فعالیت آنها، محک و معیاری برای ثبوت یا نفی عدالت اجتماعی در جامعه است. بدین معنا که این مراکز زمانی پا به عرصه فعالیت می‌گذارند که عدالت در اجتماع با عملکرد ناقص و برنامه‌های ضعیف کم‌رنگ یا مخدوش شده باشد و دولت نتواند به وظیفه خود در برابر آحاد جامعه بویژه قشر ضعیف عمل کند. در چنین مقطع زمانی است که عده‌ای از نوع‌دوستان خیر جامعه، به منظور ارائه خدمت به هموعان خود، تشکیلاتی پدید می‌آورند تا راهگشائی برای خدمت به مستمندان باشند.

از آنجا که خداوند متعال کلیه افراد را یکسان نیافریده و در طبیعت برابری نیست، همیشه افرادی پیدا می‌شوند که از دیگران ناتوان‌تر و ضعیف‌تر هستند. لذا انسانها باید تلاش کنند تا این برابری را ایجاد کنند. براین اساس گرسنه‌ای را سیر کردن، برهنه‌ای را پوشاندن، گره از کار درمانده‌ای گشودن، بیماری را به مرهم و دارو رساندن، قرض مدیونی را ادا کردن، به تشکیل خانواده‌ها کمک کردن، زندگی از هم پاشیده حادثه دیده‌ای را سامان دادن، امکان کسب دانش برای فرزندان بی‌بضاعت فراهم آوردن، همه این موارد اعمال خیری است که نه تنها از نظر جامعه حرمت و تقدس خاصی دارند، بلکه در اسلام نیز جایگاه ویژه‌ای داشته و این دین به عنوان آخرین و کامل‌ترین آئین الهی، با نگاهی جدی و قاطع به این امر نگریده است. آیات فراوان در خصوص اثرات وضعی و پاداش اخروی امور خیریه در قرآن مجید، تأییدی است بر این مطلب^۱ و

روایات ائمه اطهار - علیهم السلام - نیز جهت تأکید بر انجام این امور است.^۲

جمعیت‌های خیریه تبریز - که حاصل و دستاورد انقلاب مشروطه بود - در ابتدا به صورت غیررسمی و اغلب فصلی در پائیز هر سال جهت تهیه زغال برای تأمین سوخت زمستانی و تهیه پوشاک مستمندان، در مساجد و یا منازل اعضا و معتمدان محل تشکیل می‌شد. فعالیت این جمعیتها در جریان شهریور ۱۳۲۰ نیز مانند سایر فعالیتهای سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی راكد ماند. اما آزادیهای سیاسی و اجتماعی برآمده از رویدادهای این جریان در سالهای بعد از آن، زمینه را برای علاقه‌مندان به فعالیتهای سیاسی و اجتماعی مهیا ساخت و آنها را برآن داشت تا با استفاده از فرصت به دست آمده، برای تحقق آرمانهای آزادیخواهانه و یا عدالت‌جویانه خود بپاخورند. در این میان علما، تجار و افراد خیر تبریز با الگوبرداری از هیئتهای خیریه محله‌های آن شهر در دوره مشروطیت، در قالب تشکلهای اجتماعی، جمعیت‌های خیریه‌ای با هدف متعالی کمک به هموعان، هموطنان و همشهریان نیازمند خود - که به دلیل مشکلات، نقص عضو و ناتوانی در عسرت به سر می‌بردند - تأسیس کردند.

این جمعیتها ابتدا به وسیله دایره همگانی شهربانی و بعد از تأسیس ساواک، به وسیله آن سازمان کنترل می‌شدند. این کنترل بخصوص بعد از قیام پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ ش. / پنجم ژوئن ۱۹۶۳ م. به جهت نگرانی رژیم از رشد فعالیتهای سیاسی علیه دستگاه حاکم، شدیدتر شده و ساواک به بهانه تجدید پروانه فعالیت، بانیان و اعضای آن جمعیتها و فعالیتهای آنها را کنترل و نظارت می‌کرد تا مبادا این جمعیتها به کانونی علیه رژیم تبدیل شوند.

در این مقاله تلاش شده با اشاره به اهداف این

جمعیت، معرفی بانیان و اعضا، تشکیلات، بودجه و عملکرد آن از ابتدای تأسیس تا پیروزی انقلاب اسلامی، مورد بررسی قرار گیرد.

این جمعیت در سال ۱۳۳۱ ش. / ۱۹۵۲ م. به منظور مساعدت به مستمندان، تعلیم و تربیت یتام، کمک به بیماران بی بضاعت و سایر مساعدتهای عمومی، در منزل [آیت الله] سیدهادی خسروشاهی، در محله نوبر، کوچه عزیدفترها تأسیس گردید^۵ و در همان سال به ثبت رسید. (سند شماره ۱)^۶

اهداف

این جمعیت، اهداف گوناگون و مختلفی برحسب نیاز فقرا و مستمندان محله نوبر داشت که اهم آن اهداف عبارتند از:

۱- تهیه وسایل تحصیل و تأسیس آموزشگاههای صنعتی دخترانه و پسرانه برای یتام و مستمندان؛
 ۲- ایجاد مراکز بهداشتی برای معالجه بیماران مستمند از قبیل: تأسیس درمانگاه، جلب مساعدت اطبا و تهیه دارو و سایر مایحتاج آنها در حدود وسع مالی؛
 ۳- اعاشه و اداره افرادی که از کار افتاده باشند و تهیه وسایل معیشت آنها جهت جلوگیری از شیوع تکدی گری؛

۴- تهیه وسایل کفن و دفن اموات بی کس و یا امواتی که بازماندگان آنها از تأمین مخارج کفن و دفن عاجز بودند؛

۵- اعطای قروض طویل‌المدت به اشخاص آبرومندی که دارائی آنها در نتیجه حوادث روزگار از دست رفته و قادر به اداره امور خود نبودند؛

۶- تهیه سوخت زمستانی مستمندان و سایر معاونتهای عمومی در حدود توانائی.

در اهداف یاد شده، دو نکته برجستگی بیش تر

دارد:

- ۱- اقدامات جمعیت جنبه گداپروری نداشت و متولیان جمعیت همواره بر این موضوع تأکید داشتند: «به کسانی که گدائی را حرفه خود قرار داده باشند، [جمعیت] هیچ کمکی نمی کند.»
- ۲- هدف جمعیت، صرفاً معاونت اجتماعی بود و در امور سیاسی دخالت نمی کرد.^۷

اعضا و تشکیلات

اعضای مؤسس جمعیت، آیت الله سید هادی خسروشاهی، حاج معصوم شیخ الاسلامی، محمد تقی بیت الله، احمد جوادزاده، محمد جعفر خوئی، احمد خسروشاهی، حاج محمود منیری و دیگران بودند که تصویر آنها در زیر مشاهده می شود.^۷

ایستاده از راست آقایان: بهروش، خسروشاهلو، گلشن، واحدی، نعمت زاده، حداد، رضوان، برادران خسروشاهی؛
 ردیف وسط از راست آقایان: ابوالفتحی، دکتر ایرانشهر، حاج سید هادی خسروشاهی، ساعتچین حاج میرزا هاشم شکوری، شیخ الاسلامی، ؟؛
 نشسته از راست آقایان: بهنام، سبحانی، ؟، جوادزاده، میرابوالقاسم.

اعضای جمعیت، شامل اعضای رسمی و عادی بود. اعضای رسمی، کسانی بودند که به تأسیس جمعیت با کمکهای مادی و معنوی قابل ملاحظه همت

شیخ الاسلامی برگزار شد. در این جلسه، آیت الله سیدهادی خسروشاهی به سمت ریاست هیئت مدیره، حاج معصوم شیخ الاسلامی نایب رئیس، احمد خسروشاهی خزانه دار و غلامحسین امیر مالک، به سمت منشی انتخاب شدند.^{۱۳}

بودجه

متولیان این جمعیت، در سال ۱۳۳۶ ش. / ۱۹۵۷ م. اولین گزارش عملکرد خود را منتشر کردند و در ضمن آن، از مساعدتهای کمیسیون مستمندان تبریز،^{۱۴} به خاطر مبالغ پرداختی به جمعیت در آن سال تشکر کرده و مبالغ یاد شده را برای سعادت فرزندان یتیم و تسکین دردهای دردمندان و بیچارگان محله نوبر ضروری دانسته و اظهار داشتند که این کمکها، اثر نیکویی در پیشرفت امور دبستانهای این مؤسسه داشته است. (سند شماره ۴)^{۱۵}

بر اساس سند شماره ۴۵/۰۰۸۰۰۰۰۰۰ آرشیو منطقه شمال غرب، در سال ۱۳۲۸ ش. / ۱۹۴۹ م. استاندار وقت، مبلغ قابل توجهی در اختیار آیت الله سیدهادی خسروشاهی، جهت حمایت از جمعیتهای خیریه و دستگیری از مستمندان تبریز گذاشته بود که از این مبلغ، ۱۵۰۰۰ ریال به جمعیت نوبر پرداخت شده است. (سند شماره ۵)^{۱۶}

در همین راستا، کمیسیون مستمندان تبریز علاوه بر تخصیص مقرری ماهانه به مدارس جمعیت، سالانه مبلغی نیز از محل بودجه اختصاصی کمک به مؤسسههای خیریه، به این جمعیت پرداخت می کرد که این کمک نقدی در سال ۱۳۳۰ ش. / ۱۹۵۱ م.، بیست هزار ریال بود. (سند شماره ۶)^{۱۷}

این گزارش، همچنین نشان می دهد که جمعیت خیریه نوبر در سال ۱۳۳۶ ش. / ۱۹۵۷ م. مساعدتهای

ورزیدند و یا در سال بیش تر از یک هزار ریال به صندوق جمعیت کمک می کردند. مجمع عمومی، از اجتماع اعضای رسمی و عادی تشکیل می شد و هر یک از اعضای عادی و رسمی دارای یک رأی بودند. انتخاب جمعیت مرکزی، به مدت دو سال از بین اعضای رسمی صورت می گرفت.^{۱۸}

ماده نهم اساسنامه جمعیت، تشکیلات آن را شامل مجمع عمومی، هیئت مرکزی، هیئت مدیره و هیئت بازرسی برشمرده و وظایف هر یک از قسمتهای یاد شده را توضیح داده است.^{۱۹}

مجمع عمومی، از کارمندان رسمی و عادی جمعیت، بنا به دعوت هیئت مدیره تشکیل می شده که اعضا در آن مجمع هر کدام یک رأی داشته و بر اساس ماده دوازده اساسنامه، دارای وظایف معین بودند.^{۲۰} سند شماره ۲، نمونه ای از دعوتنامه های مجمع عمومی را نشان می دهد که در منزل یکی از اعضا برگزار شده است.^{۲۱}

اولین جلسه مجمع عمومی جمعیت، در مورخه ۱۴ مرداد ماه ۱۳۳۱ ش. / ۵ اوت ۱۹۵۲ م. در منزل غلامحسین امیر مالک تشکیل گردید. در این جلسه، مطابق اساسنامه بیست نفر با رأی علنی به سمت اعضای هیئت مرکزی انتخاب شدند. این هیئت نیز در همان جلسه با رأی مخفی، اعضای اصلی، علی البدل و بازرسان را انتخاب کرد و بعد از آن جلسه بوده که متولیان جمعیت، نسبت به ثبت آن اقدام کرده اند. (سند شماره ۳)^{۲۲}

جمعیت مرکزی، بیست نفر عضو داشت که هر هفته یک مرتبه تشکیل جلسه می دادند. هیئت مدیره جمعیت، از هفت نفر عضو اصلی و سه نفر عضو علی البدل تشکیل شده بود. اولین جلسه جمعیت در تاریخ ۲۱/۵/۱۳۳۱ ش. / ۱۲/۸/۱۹۵۲ م. در منزل

نقدی و جنسی به ارزش ۱۲۹۳۷۵ ریال به اقشار بی‌بضاعت محله کرده است. این کمکها، در رأس برنامه‌های خیریه بوده و در نتیجه این اقدام، جمعیت عملاً از تکدی‌گری جلوگیری کرده و نتیجه مطلوب را نیز به دست آورده بود.^{۱۸}

با بررسی گزارش عملکرد جمعیت در سالهای ۱۳۳۵ش./۱۹۵۶م. و ۱۳۳۶ش./۱۹۵۷م. این نتیجه به دست می‌آید که عواید سال ۱۳۳۶ش./۱۹۵۷م. نسبت به سال ۱۳۳۵ش./۱۹۵۶م. مبالغی اضافه وصولی داشته و افزایش نشان می‌دهد که این مطلب بیانگر مشارکت بیش‌تر اعضا بوده است (سند شماره ۷، دو نمونه از قبوض چاپ کرده جمعیت را نشان می‌دهد).^{۱۹} این افزایش درآمد، از آن جهت مفید بود که ازدیاد درآمدهای مستمر باعث توسعه خدمات نوعی و اجتماعی و دینی جمعیت می‌شد.

مقایسه موجودیهای آخر سال ۱۳۳۶ش./۱۹۵۷م. با موجودیهای اول همان سال - که در گزارش منتشر شده آمده - بیانگر اساس محکم و پایه استوار این مؤسسه می‌باشد و ارقام ارائه شده، افزایش سرمایه عمومی جمعیت را نشان می‌دهد.

شایان ذکر است که قسمت اعظم بودجه جمعیت در آن زمان صرف تأسیس مدارس و خرید لوازم و ابزار صنعتی برای تجهیز کارگاههای آن مدارس می‌شده که در این زمینه، جمعیت علاوه بر تأمین مخارج تحصیل چهار صد نفر دانش‌آموز یتیم و بی‌بضاعت مدارس دخترانه و پسرانه خود، لباس و کفش آنها را نیز تهیه می‌کرده و به دختران فارغ‌التحصیل هم یک دستگاه چرخ خیاطی برای تأمین معاش آنها و خانواده‌هایشان اهدا می‌کرد.

در فاصله سالهای ۱۳۳۱ش./۱۹۵۲م. تا ۱۳۳۶ش./۱۹۵۷م. جمعیت بیش از ۸۰۰۰۰ ریال صرف خرید دارو

برای بیماران مستمند، ۹۰۰۰۰ ریال وجه نقد، ۲۴۰۰۰ ریال بابت خرید نان خانواده‌های علیل و از کارافتاده، ۱۲۰۰۰ ریال بابت بهای زغال توزیعی بین مستمندان و مبالغی نیز جهت کفن و دفن اموات بی‌صاحب و مستمند هزینه کرده که این هزینه‌ها مجموعاً در طول سال به هفتاد یا هشتاد هزار تومان می‌رسید.

همان‌طور که گفته شد، عمده درآمد این مؤسسه خیریه، از محل اعانه‌های پرداختی اعضا و اشخاص خیر به صندوق خیریه تأمین می‌شد و مقداری نیز از طرف کمیسیون مستمندان تبریز - که برای کمک به بودجه دبستانهای آن جمعیت اختصاص یافته بود - پرداخت می‌گردید.^{۲۰}

فعالیتها و اقدامات

فعالیت‌های عمده این جمعیت، به امور تعلیم و تربیت شاگردان بی‌بضاعت و امور درمانی معطوف بود. در این راستا برطبق ماده ۳۳ اساسنامه، ده درصد عایدات جمعیت در حسابی در بانک ملی به نام جمعیت پس‌انداز می‌شده که در مواقع ضروری، هیئت‌مدیره می‌توانست از آن حساب برداشت کند، به شرط اینکه در اولین فرصت ممکن وجه را به حساب مذکور برگرداند. البته اولویتهایی برای این پس‌انداز در نظر گرفته شده بود که اولویت اول، برای تأسیس آموزشگاه‌های صنعتی و ایجاد مراکز بهداشتی و اولویت دوم، برای اعطای قروض طویل‌مدت به فارغ‌التحصیلان آموزشگاه‌های مزبور اختصاص می‌یافت که در هر دو مورد می‌بایست با نظارت هیئت‌مدیره هزینه می‌شد.^{۲۱}

برطبق اساسنامه، هدف جمعیت حول محورهایی از قبیل «تهیه وسایل تحصیل و آموزش صنعت برای فرزندان یتیم و بی‌بضاعت محله نوبر»، «تأمین وسایل

بهداشت و درمان بیماران بی چیز محله» و «اعطای مساعدتهای نقدی و جنسی به مستمندان محله» تمرکز یافته بود. این جمعیت، در انجام مأموریت خود در قسمت تحصیلی و صنعتی، دو باب دبستان پسرانه و دخترانه در تحت تکفل داشت که در این مدارس علاوه بر برنامه‌های درسی، کلاسهای حرفه‌آموزی نیز دایر بود و مؤسسه، هر سال مبلغی برای استخدام متخصصان جهت حرفه‌آموزی به شاگردان و تهیه وسایل مورد احتیاج کارگاههای آن مدارس اختصاص می‌داد که براساس اسناد به دست آمده، هزینه این مدارس در سال ۱۳۳۶ ش. / ۱۹۵۷ م. مبلغی بالغ بر ۲۳۴۷۹۸۵۰ ریال بوده است.

جمعیت با افزایش درآمد خود، به تکمیل طبقه دوم ساختمان آموزشگاه دخترانه عصمتیه و خرید اثاثیه و لوازم فنی برای آموزشگاه یاد شده و دبستان پسرانه قدس می‌پرداخت که درحقیقت با توسعه فضای آموزشی و خرید اثاثیه و لوازم برای آن مدارس، این امکان فراهم شده بود که دانش‌آموزان بی‌بضاعت بیش‌تری در آنجا مشغول تحصیل و کسب صنعت شوند که آرزوی جمعیت نیز همین بود.^{۲۲}

متولیان جمعیت، در سال ۱۳۳۷ ش. / ۱۹۵۸ م. دومین گزارش عملکرد خود را منتشر کردند که این جمعیت در مقایسه با سایر جمعیت‌های خیریه، در عمل به این ماده از اساسنامه که جمعیتها را ملزم کرده بود گزارش فعالیت سالانه خود را منتشر کنند، عملکرد بهتری داشته است. متولیان این جمعیت، در این کارنامه از مساعدتهای ارزشمند ارباب همت - که به طرق مختلف بنیان مالی خیریه را توان بخشیده و امکان توفیق بیش‌تر خدمتگزاران مؤسسه را فراهم آورده بودند - تشکر کردند و اظهار داشتند: «سعی و کوشش خیریه، مصروف این هدف است که ضمن کمک و یاری به

اشخاص مستحق و مستمند، با دقت و تحقیق کافی در وضع مالی و قدرت معیشت آنان، از گداپروری و طفیلی بار آوردن عناصر تنبل و تن‌پرور شدیداً جلوگیری نماید و اشاره داشتند که این اعانه‌های کوچک و موقت - که به مستمندان پرداخت می‌شود - جز در موارد ضروری صورت نگرفته و مقصود اصلی و غائی خیریه، تربیت و پرورش اطفال یتیم بوده است که در نتیجه آن بتوان از راه فراگیری مهارتهای گوناگون و آموزش دروس مورد نیاز، از کودکانی که بر اثر بی‌سرپرستی در مخاطره مفسد و لغزشهای اخلاقی قرار گرفته‌اند، افرادی لایق و با سواد و صنعتگر بار آورده و از استعدادهای نهفته آنان به نحو مطلوب و به نفع تأمین آینده‌ای درخشان و امیدبخش برای آنها استفاده شود.»^{۲۳} به همین دلیل - همان‌طور که در مبحث بودجه ذکر آن رفت - قسمت اعظم بودجه خیریه صرف تأسیس مدارس و خرید لوازم و ابزار صنعتی شده بود. به طوری که در سال ۱۳۳۷ ش. / ۱۹۵۸ م.، تعداد ۲۳۶ نفر در مدارس اختصاصی جمعیت (مدارس پسرانه قدس و دخترانه عصمتیه) مشغول تحصیل بودند. عده‌ای از این شاگردان، دخترانی بودند که به فراگیری فنون بافندگی، گلدوزی، خیاطی و آشپزی با روشهای علمی و عملی مشغول بودند و عده‌ای نیز پسرانی بودند که علاوه بر تحصیل، مطابق برنامه وزارت فرهنگ [وزارت آموزش و پرورش] به فراگیری مهارتهائی از قبیل درودگری و گلسازی و سایر صنایع دستی اشتغال داشتند. همه این دانش‌آموزان به مدد استادان و مربیان مجرب - که جمعیت استخدام کرده بود - به تحصیل و کسب مهارت می‌پرداختند.^{۲۴}

در سال ۱۳۳۸ ش. / ۱۹۵۹ م. - که کمیسیون مستمندان تبریز منحل گردید - مقرر شد آن کمیسیون در حق مدارس جمعیت نیز قطع شد و همین مسئله بر

عملکرد جمعیت تأثیر منفی گذاشت و باعث شد که در سال بعد متولیان جمعیت قادر به تهیه لباس و کفش و جوراب برای دانش آموزان مستمند مدارس خود نشوند و حتی انحلال آن کمیسیون، باعث توقف قسمتی از فعالیتهای اجتماعی آن جمعیت نیز شده بود. بدین جهت متولیان جمعیت برای حل این مشکل - که روند امور خیریه را مختل کرده بود - با فرمانداری مکاتبه و درخواست پرداخت مقرری کردند.^{۲۵} با بیان این مطلب، به این نتیجه می‌رسیم که مساعدتها و حمایت‌های مالی کمیسیون مستمندان تبریز در حق جمعیت‌های خیریه، مؤثر بوده است.

جمعیت در سال ۱۳۵۲ ش. / ۱۹۷۳ م. به سبب رشد و توسعه فعالیت‌های نیکوکارانه خود، هیئتی به نام هیئت «دارالایتام»^{۲۶} تأسیس کرد. این هیئت را ساواک و شهربانی کنترل می‌کرد، تا جایی که پس از استعلام از افراد مؤسس، دو نفر آنها را با نام‌های احد کاظم‌زاده و مختار صدقی - که قبلاً به جرم فعالیت سیاسی برضد رژیم محکوم شده بودند - از آن جمعیت اخراج کردند (سند شماره ۸).^{۲۷} پس از این جریان، سرهنگ لیقوانی رئیس ساواک استان آذربایجان شرقی، بشدت نگران فعالیت جمعیت خیریه نوبر شد و دستور داد شش بند به اساسنامه آن جمعیت اضافه گردد تا ساواک، نظارت و کنترل بیش‌تری بر اقدامات آن جمعیت داشته باشد. (سند شماره ۹)^{۲۸}

بر اثر فشار ساواک، هیئت‌مدیره جمعیت بناچار طی جلسه‌ای که در مورخ ۱۳۵۶/۸/۶ ش. / ۱۹۷۷/۱۰/۲۸ م. در منزل آقای منیری رئیس جمعیت برگزار کرد، موضوع استعفای^{۲۹} افراد یاد شده را - که به علت سابقه فعالیت سیاسی از حضور در جمعیت منع شده بودند - طرح و پس از اعلام استعفای آنها، جانشینان ایشان را تعیین کرد. سپس در همان جلسه،

موضوع انضمام شش ماده به اساسنامه جمعیت - که بر پایه ضرورت‌های بعدی و موارد دیکته کرده ساواک به جمعیت تنظیم شده بود - مطرح گردید و توسط اعضا اتخاذ تصمیم به عمل آمد که خلاصه آن مواد، به شرح زیر بود:

۱- تشکیل شعب مؤسسه، منوط به تحصیل مجوز از مقامات ذیصلاح خواهد بود.

۲- هرگونه تغییر در اساسنامه، پس از اصلاح و تأیید مقامات ذیصلاح صورت می‌گیرد.

۳- مسائل و مواردی که در اساسنامه پیش‌بینی نشده و تدوین و تنظیم آئین‌نامه اجرائی آن با قوانین جاریه مملکت مغایرت نداشته باشد، پس از اطلاع مقامات ذیصلاح، به مورد اجرا گذاشته شود.

۴- تجدید انتخابات اعضای هیئت‌مدیره و پروانه فعالیت مؤسسه، با اطلاع و تأیید مقامات ذیصلاح امکانپذیر خواهد بود.

۵- انتشار هرگونه تألیفات و نشریات از طرف مؤسسه، می‌باید با رعایت قوانین مطبوعات کشور انجام گیرد.

۶- دعوت از بیگانگان و مصاحبه با آنان و کسانی که به نحوی با هدف مؤسسه ارتباط دارند، منوط به اطلاع قبلی مقامات ذیصلاح می‌باشد.^{۳۰}

همان‌طور که در پیش‌آمد، تمامی این موارد از طرف ساواک به جهت نگرانی از فعالیت سیاسی احتمالی اعضای این جمعیت دیکته شده بود و البته ساواک در آن سالها بر کلیه جمعیت‌های خیریه مردمی نظارت می‌کرد و به نوعی این موارد را برای آنها نیز اجرا می‌کرد. پر واضح است که دلیل این اقدامات ساواک، تشدید فعالیت انقلابیون علیه رژیم شاه بود که باعث شده بود آنها از هرگونه اجتماع و تشکل مردمی با هر نوع فعالیت احساس نگرانی کنند. (سند شماره

براساس مصاحبه با مدیر عامل فعلی جمعیت، این مردم‌نهاد خیریه، حتی در زمان انقلاب و جنگ تحمیلی تعطیل نشد بلکه در مواقع بحرانی که نیاز به جمعیت‌های خیریه بیش‌تر احساس می‌شد، فعالیت چشمگیری در زمینه امور خیر و عام‌المنفعه انجام می‌داد.^{۳۲}

پی نوشتها:

جای نمی‌گیرد در آن، مگر کسی که نیکوئی و احسان

کند به برادر خود یا آسایش دهد او را از غمی یا داخل

کند بر او سروری.» ← گزارشی از فعالیت چهار ساله

هیئت عیادت بیمار تبریز، ص ۳.

۳- نویر از محلات شهر تبریز.

۴- سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، آرشیو مدیریت شمال

غرب، سند شماره ۰۰۵۰۰۰۱۶۰.

۵- اداره کل ثبت اسناد و املاک آذربایجان شرقی، اداره ثبت

مؤسسات تبریز، پرونده شماره ۷.

۶- همان.

۷- بایگانی جمعیت خیریه نویر.

۸- سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان سند.

۹- اداره کل ثبت اسناد و املاک آذربایجان شرقی، همان

پرونده.

۱۰- جهت کسب اطلاع بیش تر از تشکیلات جمعیت بنگرید

به: اساسنامه جمعیت در پرونده شماره ۷ اداره ثبت

مؤسسات تبریز.

۱۱- اداره کل ثبت اسناد و املاک آذربایجان شرقی، همان

پرونده.

۱۲- همان.

۱۳- همان.

۱۴- این کمیسیون را در سال ۱۳۰۸ ش. / ۱۹۲۹ م. تعدادی از

افراد خیر و برخی مقامات دولتی تبریز در شهرداری

تأسیس کردند. هدف این کمیسیون، انجام امور خیریه،

هماهنگ کردن سازمانهای مربوط، رسیدگی به مستمندان

و فقرا و دانش آموزان نیازمند، رفع احتیاجات جمعیتها و

بنگاههای خیریه، توزیع مناسب مساعدتهای نقدی و

جنسی دولت در بین مستمندان و جمعیتهای خیریه

تبریز، از طریق کمکهای سالانه و مقرریها بود. ←

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، آرشیو مدیریت

شمال غرب، سند شماره ۰۰۸۰۰۰۰۴۵.

۱- از جمله این آیات، آیه های ۲۶۱ و ۲۶۲ سوره بقره

می باشد که خداوند می فرماید:

«مثل الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله کمثل حبه انبتت

سبع سنابل فی کل سنبله مائه حبه و الله یضاعف لمن

یشاء و الله واسع علیم.» «مثل آنان که بخشند مال خود را

در راه خدا، مانند دانه‌ای است که برویاند هفت خوشه،

در هر خوشه صد دانه و خدا چند برابر کند برای هر که

خواهد و خداست گشاینده دانا.» (بقره: ۲۶۱)

«الذین ینفقون اموالهم فی سبیل الله ثم لا یتبعون ما انفقوا

منا و لا اذی لهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا

هم یحزنون.» «آنان که بخشند مال خود را در راه خدا و

در پی نیارند آنچه را بخشیدند، متنی و نه آزاری ایشان

را است و پاداش آنان نزد پروردگارشان است و نه ترسی

بر آنان است و نه اندوهگین شوند.» (بقره: ۲۶۲)

۲- پیامبر اسلام (ص)، در مورد کمک به مستمندان

می فرماید: «محبوب ترین اعمال نزد خدا، شاد کردن

مؤمن است؛ گرسنگی را از او برانی؛ گرفتاری را از او

بگردانی.» نقل از بی نام، گزارشی از فعالیت چهار ساله

هیئت عیادت بیمار تبریز (تبریز: جمعیت خیریه نویر،

بی تا)، ص ۲. امام علی - علیه السلام - می فرماید: «ما

احسن تواضع الاغنیاء طلباً لما عند الله و احسن منه تیه

الفقراء علی الاغنیاء اتکالاً علی الله.» (چه نیکوست

فروتنی توانگران برابر مستمندان برای به دست آوردن

آنچه نزد خداست و نیکوتر از آن، بزرگ منشی

مستمندان به اعتماد بر خدا برابر اغنیاست. ← علی بن

ابیطالب (ع). نهج البلاغه، ترجمه سید جعفر شهیدی

(تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی،

۱۳۶۸)، ص ۴۳۴.

امام موسی بن جعفر (ع) فرمود: «بدان بدرستی که از

برای خداوند تعالی در زیر عرش سایه رحمتی است که

- ۱۵ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، آرشیو مدیریت شمال غرب، سند شماره ۰۰۵۰۰۱۶۰.
- ۱۶ - همان، سند شماره ۰۰۸۰۰۰۰۴.
- ۱۷ - همان.
- ۱۸ - همان، سند شماره ۰۰۵۰۰۱۶۰۵.
- ۱۹ - بایگانی جمعیت خیریه نوبر.
- ۲۰ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان سند.
- ۲۱ - اداره کل ثبت اسناد و املاک آذربایجان شرقی، همان پرونده. همچنین سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان، سند شماره ۰۰۵۰۰۱۶۰.
- ۲۲ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان، سند شماره ۰۰۵۰۰۱۶۰۵.
- ۲۳ - همان.
- ۲۴ - همان.
- ۲۵ - همان.

- ۲۶ - هیئت خیریه دارالایتام، از شعب جمعیت خیریه نوبر می باشد که در سال ۱۳۵۲ ش. / ۱۹۷۳ م. تأسیس شد و هم اکنون نیز به فعالیت خود ادامه می دهد.
- ۲۷ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان، سند شماره ۰۰۷۰۰۰۰۰۲.
- ۲۸ - همان.
- ۲۹ - در مصاحبه مورخ ۱۳۸۵/۲/۳۰ ش. / ۲۰۰۶/۵/۲۰ م. نگارنده با آقای کاظم زاده مدیر فعلی جمعیت خیریه نوبر؛ وی در پاسخ به سؤالی در این زمینه پاسخ داد که موضوع استعفا صوری بوده و بعد از استعفا، بنده و آقای صدقی، همچنان در آن جمعیت فعالیت داشتیم.
- ۳۰ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان سند.
- ۳۱ - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، همان، سند شماره ۰۰۷۰۰۰۴۰۸.
- ۳۲ - همان مصاحبه.

تقاضا نامه ثبت مؤسسه

- امضاء کنندۀ ذیل حاج سید هادی خسرواھی مؤسسه
- ثبت مؤسسه مزبور را با مشخصات ذیل تقاضا مینمایم . -
- ۱ - نام مؤسسه جمعیت شهریه * محله * شهر
 - ۲ - مقصد از تشکیل مساعدت به سنجیدن و تعلیم و تربیت ایتام و کمک به مرضای بی بضاعت و سایر معاشقای عمومی در حوزه * محله * شهر شهر شیراز *
 - ۳ - نامیت ایران
 - ۴ - مرکز اصلی و آدرس صحیح آن - شیراز - سده * شهر کویه * عزیزدقیر ها منزل آقای حاج سید هادی آقا خسرواھی *
 - ۵ - مرکز شعبه متعلقه - فعلا ندارد *
 - ۶ - اسامی مؤسسين آقا یان حاج سید هادی آقا خسرواھی - حاج سید معصوم شیخ الاسلامی - حاج محمدعلی بیاتاله - احمد جوادزاده - محمد جعفر خوشی - احمد خسرواھی - حاج میر محمود منبری *

۷ - تاریخ تشکیل چهارم مرداد ماه ۱۳۳۱

- ۸ - مدیر یا مدیران مؤسسه و اشخاصیکه از طرف مؤسسه حق امضاء دارند ایتقاله آقای حاج سید هادی آقا خسرواھی (رئیس جمعیت) آقای حاج سید معصوم شیخ الاسلامی (نایب رئیس) آقای مهدی احمد خسرواھی (نزد نهاد) آقای غلامحسین امیرملائی (رئیس) و آقای احمد جوادزاده و آقای محمدجعفر خوشی و آقای حاج میرمحمد منبری اعضای اصلی هیئت مدیره و آقایان حاج محمدعلی بیاتاله و غلامحسین گلشن و حاج حمید خسرواھی اعضای علی البدل هیئت مدیره برای مدت دو سال و آقایان علی بهنام و حاج میرحسن منبری - اسامی مدیران شعبه -
- ۹ - اسامی مدیران شعبه -
- ۱۰ - مقدار عایدی تقریبی مؤسسه در سال

۴۰۲۰۰ ریال
 ۹۱۵۵۵ ریال
 ۷۵۰ ریال

۲۸۵۱۴۷
 ۵۵۵۵
 ۱۵۰۰

۱۱۲

تاریخ ۴۶/۵/۱۵

شماره ۵۷

جمعیت خیریه فیروز = قیومین
(ثبت شده در اداره ثبت اسناد آذربایجان بشماره ۷)

جناب آقای عمده محین خان امیرالملک

مجمع عمومی جمعیت خیریه فیروز روز شنبه ۱۳۴۶/۵/۳۰
ساعت ۶ بعد از ظهر در منزل جناب آقای مصدوم خان شیخ‌الدینی تشکیل
خواهد شد خواهشمند است با توجه به مواد مستخرجه اساسنامه در موعد
مقرر حضور به‌م رسانیده در تصمیمات و اخذ آراء شرکت فرمائید .

دستور جلسه

- الف - انتخاب بیست (۲۰) نفر عضو جمعیت مرکزی از بین اعضای رسمی برای مدت دو سال
- ب - استماع گزارش هیئت مدیره
- ج - تصویب ترازنامه جمعیت
- د - اخذ تصمیمات مقتضی دایره به‌پیشرفت مقاصد جمعیت .

رئیس هیئت مدیره جمعیت توبیلی

بیان عملکرد سال ۱۳۳۶ جمعیت خیریه نوبر -

شرح عایدات	مبلغ جزء		مبلغ کل	
	ریال	د	ریال	د
۱ موجودیهای سال ماضی :				
قیمت محل آموزشگاه صنعتی عصمتیه با هزینه تکمیل و مصارف بعدی	۲۹۷۳۳۴	-		
قیمت محل دبستان پسرانه قدس با هزینه تکمیل و مصارف بعدی	۶۲۴۷۲۹	-		
قیمت اثاثیه آموزشگاه صنعتی عصمتیه	۹۵۰۰۰	۵۰		
« « دبستان قدس	۴۶۲۲۳	۵۰		
« « جمعیت خیریه نوبر	۱۵۷۰۰	-		
طلب از مطالبات طویل‌المدت	۲۷۶۳۰			
بهای کتب کتابخانه دبستان قدس	۱۰۸۶۵			
« محصولات موجودی آموزشگاه عصمتیه	۳۶۵۸			
موجودی نمونه‌های ارسالی تهران	۱۶۸۰			
« « نقد در حساب پس انداز دانش‌آموزان	۱۴۵۰			
« « در حساب جاری تجارتخانه بوداغبان	۲۹۶۰۷۱	۲۰		
« « در صندوق آموزشگاه عصمتیه	۱۰۸۶			
« « « دبستان قدس	۲۰۰۰			
« « « موقتی تنخواه کردن	۴۲۰			
طلب از فروش ذغال	۳۹۰۰		۱۴۳۳۴۷	۲۰
۲ درآمد :				
هدایای دریافتی در عرض سال ۳۶	۴۳۲۳۷۶	۲۰		
وصولی از ماهانه‌های مستمری	۱۱۲۸۶۰	-		
کمک بدبستانهای جمعیت از طرف کمیون مستمندان	۲۱۵۵۲۰	-		
وصول از ماهانه‌های بانوان	۷۹۰	-	۷۶۱۵۴۶	۲۰

تبریز از اول فروردین ماه لغایت اسفند ماه ۱۳۳۶

شرح عایدات	مبلغ جزء		مبلغ کل	
	د	ریال	د	ریال
۳ <u>درآمد متفرقه :</u> ماهیانه دریافتی ازدانش آموزان متمکن آموزشگاه عسویه ماهیانه دریافتی ازدانش آموزان متمکن دبستان قدس درآمد از کلاسهای شبانه دستمزد دریافتی از آموزشگاه عسویه « « از دبستان قدس سایر درآمدهای متفرقه (از دبستانهای قدس و عسویه)		۲۲۵۰۰		
		۱۲۹۸۰		
		۱۰۰۰		
		۱۵۶۰		
		۴۵۹		
		۴۰۲۵	۴۲۵۷۹	
۴ <u>تعهدات :</u> قروض				
		۶۲۱۶	۶۲۱۶	
تراز	۴۰	۲۲۳۸۰۸۸	۴۰	۲۲۳۸۰۸۸

بیان عملکرد سال ۱۳۳۶ جمعیت خیریه نوبر -

شرح مخارج	مبلغ جزء		مبلغ کل	
	د	ریال	د	ریال
۱ <u>تعهدات:</u>				
۲ پرداخت تعهد سال ماضی	—	۱۹۴۵	—	۱۹۴۵
<u>هزینه فرهنگی</u>				
قیمت پوشاک دانش آموزان پسر و دختر		۷۹۲۸۳		
آموزشگاه صنعتی عصمتیه و دبستان قدس	۵۰	۸۹۳۱		
هزینه عمومی آموزشگاه عصمتیه		۱۱۲۸۴		
» » » قدس		۸۳۱۰۰		
حقوق مدیر و معلمان و مستخدم دبستان پسرانه قدس				
» مدیره و معلمات و مستخدمه » دخترانه عصمتیه				
		۵۲۲۰۰		۲۳۴۷۹۸۵۰
۳ <u>هزینه بهداشتی:</u>				
قیمت داروهای مرضای بی بضاعت	۵۰	۹۷۶۱۸		۹۷۶۱۸۵۰
۴ <u>مساعداات:</u>				
مساعداات نقدی بلاعوض		۵۹۹۲۵		
پول نان خانواده های مستمند و ناتوان محله نوبر		۲۴۲۲۵		
قیمت ۱۷۰۰۰ کیلو ذغال توزیع شده بین مستندان محله نوبر				
		۴۵۲۲۵		۱۲۹۳۷۵
۵ <u>مصارف عمومی:</u>				
هزینه اداری و چاپ اوراق	۵۰	۳۷۹۰		
حقوق تحصیلدار و محاسب		۳۳۰۰۰		
مصارف دفن و کفن اموات مستمند		۱۷۱۰		
	۵۰			۳۸۵۰۰
۶ <u>استهلاك:</u>				
استهلاك ۰/۱۰ اثنایه و لوازمات فنی				
دبستانهای قدس و عصمتیه				
		۲۰۱۶۶		۲۰۱۶۶

تاریخ ۳۰/۴/۱۳۰۶
شماره ۴۱۹
مجلس شورای تهران

حاجی محمد باقر خونی کلکته چی بسر

مهرای میراسماعیل

برگ دوم

شماره ثبتی: ۱۰۰۰۰
شماره
تهران، سرای دولت

۱۳۳۸/۱۰/۱۵	توسط آقایان میهنی و مناچی	وجه پارچه نقد	۱۵۰۰۰/- ریال
۱۳۳۸/۱۰/۲۰	به آقایان خسرو شاهی و شکسوری	چک ۳۳۴۹۱ ملی	۲۰۰۰۰/-
۱۳۳۸/۱۰/۲۰	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	۲۵۰۰۰/-
۱۳۳۸/۱۰/۲۶	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	۷۷۱۱/۲۵
۱۳۳۸/۱۱/۲۰	" " " " " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	۲۴۰۰/۲۰
۱۳۳۸/۱۱/۲۳	" آقای بازوگانی تبریز	نقد	۵۲۲/۵۰

جمعاً ۴۴۳۶۱/۲۵

ریال ۳۰۰۰۰۰/-

چک شماره ۲۱۵۳۵۲ ملی بخبریه عدله نوهر ۱۵۰۰۰ ریال
بخبریه راسته کوجه ۱۵۰۰۰
به بیمارستان خبریه ۱۴۳۶۱/۲۵ ریال

رونوشت همین رسید این سه فقره بعد از اخذ مقدمیم میشود - غیر از مدارک مذکور چنانکه اسناد دیگری لازم باشد رجوع فرمایند به آقایان حاجی الاسلام خسرو شاهی و آقا ز شکوری - با تقدیم احترامات فائده

[Handwritten signature]

۱۵

پنجاه ریال

بنیاد آرمی اعصاب و روان
جمعیت خیریه نوبر - تبریز

پنجاه ریال

مبلغ پنجاه ریال از جناب آقای بابت کمک به صندوق جمعیت خیریه نوبر واصل گردید

جمعیت خیریه نوبر
۲۶ تیر ۱۳

مجموع این مبالغ کوچک در دنیای بزرگ مستمندان را درمان خواهد بخشید

۵۰ ریال

۵۰ ریال

۱۰ ریال

بنیاد آرمی اعصاب و روان
جمعیت خیریه نوبر - تبریز

دو ریال

مبلغ دو ریال از جناب آقای بابت کمک به صندوق جمعیت خیریه نوبر واصل گردید

جمعیت خیریه نوبر
۲۶ تیر ۱۳

مجموع این مبالغ کوچک در دنیای بزرگ مستمندان را درمان خواهد بخشید

دو ریال

۱۰ ریال

وزارت کشور

شهریانی کشور

از شهرداری استان آذربایجان خاوری
 به ریاست سازمان اطلاعات و امنیت آذربایجان خاوری
 موضوع: جمعیت خیریه نوپر
 شماره: ۳۵۲ - ۳۵۲
 تاریخ: ۷/۷ - ۲۵۴
 پیوست: ۲

اطلاع راجعه حاکی بود که عده ای از تجار و بازرگان هیئتس بنام هیئت ایتام با جمعیت خیریه نوپر مشغول فعالیت میباشند لزوماً گرداننده جمعیت فوق بنام آقای مختار صدقی (اشکان نژاد) فرزند جواد و سایر اعضا هیئت مدیره بشروح زیر شهرداری احضار و مدارک لازم جهت احراز صلاحیت جمعیت فوق از نامبرگان اخذ گردید.

در بررسیهای معموله از ردیفهای ۱ و ۲ و ۳ سابق موجود که خلاصه آن بشروح زیر میباشند:

۱- احد کاظم زاده فرزند یوسف با ایتام اقدام بر ضد امنیت کشور در تاریخ ۲۰۲۴/۳/۳۱ بازداشت و در تاریخ ۲۰۲۴/۴/۱ بقیه کفیل آزاد گردیده است.

۲- مختار صدقی (اشکان نژاد) فرزند جواد بر برنامه شماره ۱۷۳۸۷ دادستانی لشکر ۲ پیش از با ایتام اقدام بر ضد امنیت کشور زندانی و بر برنامه شماره ۴۴/۱/۱ همان بازرس بقید کفیل آزاد گردیده و نیز در سال ۱۳۴۲ با ایتام بخش و انتشار اعلامیه مشروحه تحت تعقیب قرار گرفته است.

۳- حسین بطوری بدون ذکر سایر مشخصات در سال ۱۳۲۸ طبق تشخیص فرمانداری نظامی صلاحیت سکونت در منطقه

آذربایجان را نداشته است.

اینک با ارسال برگه پیوسته هیئت مدیره (بشرح زیر) و یک نسخه اساسنامه جمعیت فوق خواهشمند است دستور فرمایند در این مورد نظریه اعلام دارند.

جمهوری اسلامی ایران - استان آذربایجان شرقی
 وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
 سازمان اطلاعات و امنیت آذربایجان شرقی

شماره ۲۹۲۴۵/۳۵۷

تاریخ ۲۱/۲/۵۶

پوست

در باره جمعیت خیره نو

بازگشت شماره ۵۲ - ۲ - ۵۴ - ۲۵/۱۱/۲۵ - ۵۴ - ۲ - ۱۳/۲/۲۶

تاسیس و فعالیت جمعیت خیره نو بر با عضویت ۱ - حاج سید هادی خسروشاهی فرزند مرتضی ۲ - حاج میر محمود هاشم منیری فرزند میرمحمد ۳ - حسن انظار خیر (ملقب به خامه چی) فرزند علی اصغر ۴ - میرحسین بلور عامری فرزند جعفر ۵ - مقصود اصل صباغ پور حکم آبادی فرزند ابراهیم از نظر این سازمان بلا مانع است. ضمناً عضویت ۱ - مختار اشکان نژاد فرزند جواد ۲ - احد کاظم زاده باقوتی فرزند یوسف در جمعیت خیره نو فوق بمصلحت نمیباشد علیهذا خواهشمند است دستور فرمائید ضمن اضافه نمودن شش مورد مشروحه زیر در اساسنامه جمعیت خیره نو مزبور در این زمینه مراقبتهای لازم معمول و نتیجه را باینک اساسنامه تصحیح شده باین سازمان ارسال نمایند /

لر رهبر سازمان اطلاعات و امنیت آذربایجان شرقی - لیقوانسی

- ۱ - تشکیل شعب مؤسسه منوط به تحصیل مجوز قبلی از مقامات ذیصلاح خواهد بود
- ۲ - هرگونه تغییر در متن اساسنامه پس از اطلاع و تأیید مقامات ذیصلاح معتبر خواهد بود
- ۳ - مسائلی که در اساسنامه پیش بینی نشده و همچنین تدوین و تنظیم آئین نامه اجرایی آن با قوانین جاریه - ملکی مغایرت نداشته و پس از اطلاع مقامات ذیصلاح بوقوع اجرا گذارد خواهد شد
- ۴ - تجدید انتخابات اعضا هیئت مدیره و پروانه مؤسسه با اطلاع و تصویب مقامات صلاحیت دار امکان پذیر می باشد
- ۵ - انتشار هرگونه تألیفات و نشریات از طرف مؤسسه بایستی با توجه و رعایت کامل قانون مطبوعات کشور انجام پذیرد
- ۶ - دعوت از میانگان و مساجد با آنان (کسانیکه بشعوبی با هدف مؤسسه ارتباط دارد منوط با اطلاع قبلی مقامات ذیصلاح خواهد بود

تایید شد
 تاریخ ۲۱/۲/۵۶
 امضا: [نام نامشخص]

تایید شد
 تاریخ ۲۱/۲/۵۶
 امضا: [نام نامشخص]

۲۵-۲-۵۴
 ۲۵۹۵۷۶

۳۵-۱۱۶

خیلی محترمانه

سخت‌وزیری

سازمان اطلاعات امنیت کشور

سی.د.و.ا.ک

به ریاست شهربانی استان آذربایجان شرقی
(دائرة المدهیات)

از سازمان اطلاعات و امنیت آذربایجان شرقی

شماره ۳۵/۳/۲۳۸۶۸
تاریخ ۳۵/۱۱/۲۴
پیوست

درباره جوامع غیر سیاسی

مسئله گسترش روزافزون انجمن‌ها - باشگاه‌ها - کانون‌ها و دیگر جوامع غیر سیاسی (به ویژه آن دسته از جامعه‌یکه با عنوان کردن اهداف و اقدامات تغییرخواهانه از قبیل ایجاد صند و قهای خیریه و قرش الحسته نفوذ زیادی در بین مردم پیدا نموده اند) در ساحت کشور در حال حاضر بیشکی است که از نقطه نظر حفظ امنیت موجود ضرورت دارد بهر از بهر مورد مراقبت واقع تا احیاناً گروه‌ها و دستجات غیرمجاز از موقعیت این قبیل جوامع نتوانند برای اجرای مقاصد ناصواب خود بهره برداری نمایند. علیهذا نظر با اهمیت موضوع خواهشمند است دستور فرمائید بهر امین موارد زیر دقیقاً تحقیق و نتیجه را اعلام نظریه صریح در مورد هر یک از جوامع مورد بحث با این سازمان منعکس نمایند

- ۱ - تعداد انجمن‌ها - کانون‌ها - باشگاه‌ها - بنیادها - شرکتها - جمعیتها - موسسات و دیگر مجامع نظیر آن در نقاط مختلف حوزه استحقاقی بطور تفکیک
- ۲ - شگرد کار هر یک از اهداف مذکور
- ۳ - وابستگیها و روابط با یکدیگر و با مقامات دولتی و محلی
- ۴ - میزان نفوذ در بین قشرهای اجتماعی بخصوص روحانیون - بازاریان - دانشجویان - دانش‌آموزان - کارمندان - کارگران.
- ۵ - امکانات مالی.
- ۶ - نحوه تشکیل جلسات.
- ۷ - دعوت از اعضاء برای شرکت در راجلیات به چه نحوی صورت میگیرد.
- ۸ - وضع ظاهری اماکن و مرکز تجمع.
- ۹ - جلسات آبلگونه مجامع هفتگی یا ماهانه و یا بشکل دیگری میباشد و معمولاً در چه ساعاتی از شب با روز تشکیل میشود.
- ۱۰ - تاریخ تاسیس

خب - سرور استوار استقامت
(۳۵/۱۱/۲۴)

۳۷ - ۲ - ۵۴
۲۵۹/۱۲/۱

خیلی محترمانه